

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Cæremoniarvm In celebratione Diuinorum Officiorum Observandarvm

Jacobs, Johannes

Antverpiæ, 1621

XI. De Vesperis celebrandis per Episcopum in maioribus solemnitatibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40844

brantem, & tenebunt ante eum donec cantata **Lectio** intona-
uerit Hymnum **Te Deum lauda-**
mus. Et in nocte Natiuitatis Domini
etiam tenebunt ante celebrantem tam
Episcopum, quàm Canonicū, dum can-
tat **Oratione** finito Hymno **Te Deum.**

Ex c. 14

Ex l. 1.

cap. 23.

Ex l. 2.

cap. 10.

5. In Vesperis & Laudibus pro de-
functis non conduplicant velum alta-
ris, quia nulla fit eius aut aliorum thu-
rificatio: ad **Orationem** tamen tenent
candelabra cum candelis accensis ante
Celebrantem, vt alias.

CAPVT XI.

**De Vesperis celebrandis per Epi-
scopum in maioribus solem-
nitatibus.**

Ex Cer.

l. 2. c. 1.

c. 2.

I. **S**I Episcopus Missam solēnem
sequenti die celebraturus sit,
aut eodem die celebrauerit, Ve-
speræ solemnīus peragūtur, quàm
si eam non esset celebraturus aut
celebrasset. Facturus itaque Offi-
cium in Vesperis siue primis siue
secundis, si Missam quoq; sequēti
die

die celebrabit seu eodem celebrauerit, postquam ad sedem suam peruenerit & in ea paululū sederit, surgit & deposita cappa induitur sacris paramētis per Diaconos qui ei à lateribus assistent iam paratos, Acolythis & ministris ea ex altari ordine afferētibus; videlicet primò Amictu, quē in medio ubi crux est osculatur, deinde Alba & Cingulo, tum Cruce pectorali & Stola (quas similiter osculatur) ac Pluuiali cum pectorali in coniunctura illius, denique sedens Mitra, & Annulo qui ei imponitur per Presbyterum assistentem.

2. Si verò Missam non celebrabit aut celebrauerit, ad Vesperas non in sua sede, sed in sacristia vel alio loco ad id præparato induetur: ibique omnibus paramētis prout supra indutus, ministrante Thuriferario thuribulū & Presbytero assistente cochlear & nauiculam thuris, imponet ac

Ex l. 1.

cap. 15.

Ex l. 2.

cap. 8.

benedicet thus, prout suprâ c. 3. num. 4. Deinde surgens, facta iterum cruci ibi super altari existenti reuerentia, prout in ingressu, procedit cum baculo pastorali in manu sinistra, parte curua baculi ad populum versa, ac dextra benedicens, ad chorum, medius inter Diaconos assistentes, præcedente Presbytero assistente cum aliis Canonicis & duobus Ceroferarijs ac inter eos aliquo crucem portante, & ante omnes Thurifario, subsequenter eum alijs suis ministris seu capellanis: & cum peruenerit ante altare, deposito ibi baculo, cum Mitra caput illi profundè inclinat, & genuflexus super puluino aut genuflexorio, deposita Mitra paululum orat, alijs præter Assistentes, Cæremoniarius, & ministros de baculo & Mitra seruientes, statim recedentibus ad loca sua: mox surgens, recepta Mitra & baculo,

facit

Ex l. 1.
cap. 8.
¶ 18.

facit altari iterum reuerentiam caput inclinando, & ducente Cæremoniario accedit cum Assistentibus ad sedem suam Episcopalem, salutans exigua capitis inclinatione Canonicos hinc inde, qui ei profundè inclinant, ibique reddito baculo ministro paululùm sedet. Cùm Episcopus indutus paramentis paululùm sederit in sua sede, deposita Mitra surgit, & stans versus altare dicit secreto **Pater noster**, &c. prout dictum est de Canonico celebrante c. 7. nu. 3. & stans adhuc sine Mitra suo tempore intonat **Antiphonam** primi Psalmi siue ex libro siue memoriter, prout magis placuerit, sibi præintonatum ab eo ad quem de consuetudine Ecclesiæ spectat, & incepto Psalmo sedet cum Mitra, & cū ea caput inclinat ad **Gloria Patri**, &c. in fine cuiuslibet Psalmi. Secunda **Antiphona** præintonatur Diacono assistenti à dextris

Episcopi, tertia Presbytero assistenti, quarta primo Canonico in choro residenti, quinta Diacono assistenti à sinistris Episcopi, si videlicet Episcopus Missam quoque solemniter celebrabit aut celebrauerit: alioqui reliquæ quatuor **Antiphonæ** præintonabuntur Canonicis prout supra c. 7 n. 4.

4. Expleta Psalmorum & Antiphonarum decantatione, is cui ex consuetudine Ecclesiarum Capitulum cantare conuenit, ducente Cæremoniaro accedit cū debitis reuerentijs ad locum ubi solet cantari Epistola in Missa, ibique tenens sibi librum cantat **Capitulum** (quod etiam seruatur in Tertia Episcopo eam celebrante ad quod Episcopus surgit cum Mitra, & post præintonatum sibi **Hymnum**, statim deposita Mitra, illū intonat iunctis manibus (si fuerit Hymnus **Veni creator Spiritus**, vel **Aue maris stella**, omnibus prius genuflecten-

flectentibus, ipse quoque statim post intonationem genuflectit in loco suo super puluino aut genuflexorio, & finito primo versu surgit) & stat sine Mitra donec intonauerit **Antiphonam** ad **Magn** sibi præintonatam tum sedens accipit Mitram, & vt supra imponit thus in thuribulum allatum per Thuriferarium, Presbytero assistente cochlear & nauiculam porrigente.

5. Dum chorus incipit Canticū **Magnificat**, surgit cū Mitra, & facto sibi signo crucis à frōte ad pectus, acceptoq; sinistramanu baculo, medius inter Diaconos assistentes pergit ad altare, ante cuius infimū gradū depositis baculo & Mitra, factaq; altari profunda inclinatione, ascendit ad mediū illius, & osculato eo capit de manibus Presbyteri assistentis thuribulum, quod ille de manu Thuriferarij accepit, & facta cruci profunda reuerētia thurificat illā tripliciductu

Lib. 1.
cap. 23.

nihil dicens: deinde facta illi iterum reuerentia thurificat reliquias seu imagines aut altare, prout dictum est cap. 3. num. 3. postea reddito thuribulo Presbytero assistenti recipit Mitram, & facta cruci reuerentia in medio altaris, receptoque baculo redit ad sedem suam, vbi stans thurificatur ab eodem Presbytero, nullam ei reuerentiam exhibens, sed post thurificationem faciens signum crucis super eum, vt dictum est cap. 3. num. 1. & deposita tunc Mitra permanet stans cum baculo vsque ad finem Cantici: interim is qui Antiphonas præintonauit, thurificat primò Presbyterum assistentem, deinde Diaconos assistentes, mox Canonicos & alios in choro ordine, incipiens à dignioribus, & obseruans reuerentias & numerum thurificationum, prout ibidem num. 1. & 2.

6. Finito **Cantico** Episcopus

depo-

deponit baculum, & sedens recipit Mitram, eaque post repetitam **Antiph.** per chorum seu organum rursus deposita surgit, & stans versus altare iunctis manibus cantat **Dominus vobiscum, Oremus** & **Orationem** vel **Orationes** (si plures sint dicendæ) ex libro sustentato per Presbyterum assistentem, & post **Orationem** seu **Orationes** iterum **Dominus vobiscum** postea dicto per chorum **Benedicamus Domino**, resumit Mitram, & responso per eundem chorum seu organum **Deo gratias**, stans in sua sede, si inde à populo commodè videri potest, sinistrinè accepto baculo pastorali accedens ad altare, facta illi profunda reuerentia cum Mitra, dat benedictionem, dicens: **Sit nomen Domini**, &c. prout infra in Missa Pontificali. Archiepiscopus verò, quia vtitur cruce tunc allata ante ipsum per Capellanum, deposita

Mitra illi caput profunde inclinat
& dat benedictionem. Mox exiit
tur paramentis in loco vbi ea as-
sumptit, per eosdem Assistentes,
& pariter Canonici paramentis
induti eadem deponunt. Indul-
gentiæ enim in Vesperis nunquam
Lib. 2. publicantur, & Completorium
cap. 4. celebratur sine paramentis: cui si
Cap. 7. Episcopus interesse voluerit aut
aliis paruis Horis, erit cum sua cap-
pa in choro in loco suo seu stallo.

C A P V T XII.

**De Matutinis & Laudibus per E-
piscopum celebrandis.**

Cap. 1. I. **E**Piscopus in Matutinis Offi-
2. 6. 5. cium facturus, postquã per-
7. uenerit ad locũ suum seu stallum
in choro, ornatum panno aliquo
vel tapete cum puluinaribus, se-
debit aliquantulum cucullo cap-
pæ supra caput reducto, vel cum
bireto, prout magis placebit,
aptatis in gyrum fimbrijs cappæ
per